

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2019. gada 5. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Migrējošu darba ņēmēju sociālais nodrošinājums – Regula (EK) Nr. 883/2004 – Priekšlaicīga vecuma pensija – Tiesības uz to – Saņemamās pensijas apmērs, kam jābūt lielākam par likumā noteikto minimālo apmēru – Vienīgi attiecīgajā dalībvalstī iegūtās vecuma pensijas ņemšana vērā – Citā dalībvalstī iegūtās vecuma pensijas neņemšana vērā – Atšķirīga attieksme pret darba ņēmējiem, kas izmantojuši savas tiesības uz brīvu pārvietošanos

Apvienotājās lietās C-398/18 un C-428/18

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijas Augstā tiesa, Spānija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2018. gada 25. maijā un 13. jūnijā un kas Tiesā reģistrēti attiecīgi 2018. gada 15. jūnijā un 28. jūnijā, tiesvedībās

Antonio Bocero Torrico (C-398/18),

Jörg Paul Konrad Fritz Bode (C-428/18)

pret

Instituto Nacional de la Seguridad Social,

Tesorería General de la Seguridad Social,

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja L. S. Rosi [*L. S. Rossi*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*] (referents),

ģenerālvokāts: Dž. Hogans [*G. Hogan*],

sekretāre: L. Karasko Marko [*L. Carrasco Marco*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 2. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *A. Bocero Torrico* un *J. P. K. F. Bode* vārdā – *J. A. André Veloso* un *A. Vázquez Conde*, *abogados*,
- *Instituto Nacional de la Seguridad Social* un *Tesorería General de la Seguridad Social* vārdā – *P. García Perea*, *R. Dívar Conde* un *M. L. Baró Pazos*, *letradas*,
- Spānijas valdības vārdā – *L. Aguilera Ruiz*, pārstāvis,

* Tiesvedības valoda – spāņu.

– Eiropas Komisijas vārdā – *N. Ruiz García, D. Martin* un *B.-R. Killmann*, pārstāvji,
noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2019. gada 11. jūlija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 48. pantu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV 2004, L 166, 1. lpp., un labojums OV 2004, L 200, 1. lpp.).
- 2 Šie lūgumi ir iesniegti saistībā ar divām tiesvedībām starp attiecīgi *Antonio Bocero Torrico* un *Jörg Paul Konrad Fritz Bode*, no vienas puses, un *Instituto Nacional de la Seguridad Social* (Valsts sociālā nodrošinājuma iestāde, Spānija) (turpmāk tekstā – “*INSS*”), kā arī *Tesorería General de la Seguridad Social* (Vispārējā sociālā nodrošinājuma kase, Spānija), no otras puses, par viņu pieteikumu izmaksāt priekšlaicīgu vecuma pensiju noraidījumu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 883/2004 9. apsvērumā ir noteikts:

“Tiesa dažos gadījumos ir sniegusi atzinumu par vienlīdzīgas attieksmes iespēju attiecībā uz nodrošinājuma summām, ienākumiem un faktiem; šis princips ir skaidri jāpieņem un jāattīsta, vienlaikus ievērojot likumīgo nolēmumu būtību un garu.”

- 4 Šīs regulas 1. panta x) punktā jēdziens “pirmspensijas pabalsts” ir definēts kā pabalsts, ko nodrošina, pirms sasniegts vecums, kurš parasti dod tiesības uz pensiju, un ko turpina nodrošināt, kad ir sasniegts minētais vecums, vai aizstāj ar citu vecuma pabalstu.

- 5 Saskaņā ar minētās regulas 3. panta 1. punkta d) apakšpunktu šī regula attiecas uz visiem tiesību aktiem, kuri skar tādas sociālā nodrošinājuma jomas kā tostarp vecuma pabalsti.

- 6 Šīs pašas regulas 4. pantā “Vienlīdzīga attieksme” ir noteikts:

“Ja šajā regulā nav noteikts citādi, personām, uz ko attiecas šī regula, pienākas tādi paši pabalsti un ir tādi paši pienākumi kā tie, ko kādas dalībvalsts tiesību paredz akti tās piederīgajiem.”

- 7 Regulas Nr. 883/2004 5. pantā “Vienlīdzīga attieksme pret pabalstiem, ienākumiem, faktiem vai notikumiem” ir paredzēts:

“Ja vien šajā regulā nav noteikts citādi, ņemot vērā izklāstītos īpašos īstenošanas noteikumus, piemēro šādus noteikumus:

- a) ja saskaņā ar kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem sociālā nodrošinājuma pabalstu un citu ienākumu saņemšanai ir zināmas tiesiskās sekas, minēto tiesību aktu attiecīgie noteikumi attiecas arī uz tādu līdzvērtīgu pabalstu saņemšanu, kas iegūti saskaņā ar citas dalībvalsts tiesību aktiem, vai uz ienākumiem, kas gūti citā dalībvalstī;

b) ja saskaņā ar kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem tiesiskas sekas saistās ar noteiktu faktu vai notikumu gadījumiem, minētā dalībvalsts ņem vērā līdzīgus faktus vai notikumus, kas notikuši jebkurā no dalībvalstīm, tā, it kā tie būtu notikuši tās teritorijā.”

8 Atbilstoši šīs regulas 6. pantam “Periodu summēšana”:

“Ja šajā regulā nav noteikts citādi, tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kuras tiesību akti nosaka, ka:

– tiesību uz pabalstu iegūšana, paturēšana, ilgums vai atgūšana,

[..]

ir atkarīgs no apdrošināšanas, nodarbinātības, pašnodarbinātības vai pastāvīgās dzīvesvietas periodu izpildes, atbilstoši nepieciešamībai ņem vērā apdrošināšanas, nodarbinātības, pašnodarbinātības vai pastāvīgās dzīvesvietas periodus, kas izpildīti saskaņā ar jebkuras citas dalībvalsts tiesību aktiem, tā, it kā tie būtu periodi, kas izpildīti saskaņā ar tiesību aktiem, kurus tā piemēro.”

9 Šīs regulas III sadaļas 5. nodaļas, kas ietver tiesību normas par vecuma pensijām un apgādnieka zaudējuma pabalstiem, 52. panta “Pabalstu piešķiršana” 1. punktā ir noteikts:

“Kompetentā iestāde aprēķina pabalsta summu, ko varētu saņemt:

a) saskaņā ar tiesību aktiem, kurus tā piemēro, tikai tad, ja pabalstu saņemšanas tiesību nosacījumi ir izpildīti vienīgi saskaņā ar valsts tiesību aktiem (neatkarīgs pabalsts);

b) aprēķinot teorētisku summu un pēc tam faktisku summu (proporcionāls pabalsts) šādi:

i) pabalsta teorētiskā summa ir vienāda ar pabalstu, ko attiecīgā persona varētu pieprasīt, ja visi apdrošināšanas un/vai dzīvesvietas periodi, kas izpildīti saskaņā ar citu dalībvalstu tiesību aktiem, būtu izpildīti atbilstoši tiesību aktiem, kurus tā piemēro, pabalsta piešķiršanas dienā. Ja saskaņā ar šiem tiesību aktiem summa nav atkarīga no izpildīto periodu ilguma, šo summu uzskata par teorētisko summu;

ii) tad kompetentā iestāde nosaka proporcionālā pabalsta faktisko summu, piemērojot teorētiskajai summai attiecību starp to periodu ilgumu, kas pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās izpildīti saskaņā ar tiesību aktiem, kurus tā piemēro, un kopējo to periodu ilgumu, kas pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās izpildīti saskaņā ar visu attiecīgo dalībvalstu tiesību aktiem.”

10 Šīs pašas regulas 58. pants “Piemaksas piešķiršana”, kas arī ietilpst šajā pašā nodaļā, ir formulēts šādi:

“1. Pabalstu saņēmējam, uz kuru attiecas šī nodaļa, tajā dalībvalstī, kuras teritorijā viņš dzīvo un saskaņā ar kuras tiesību aktiem jāmaksā viņam pabalsts, nedrīkst piešķirt pabalstu, kas ir mazāks nekā pabalsta minimums, kurš šajos tiesību aktos paredzēts apdrošināšanas vai dzīvesvietas periodam, kas vienāds ar visiem periodiem, kuri ņemti vērā maksājumu veikšanai saskaņā ar šo nodaļu.

2. Šās valsts kompetentā iestāde visu laiku, kamēr viņš dzīvo tās teritorijā, maksā viņam piemaksu, kas vienāda ar starpību starp to pabalstu kopsummu, kas saņemami saskaņā ar šo nodaļu, un pabalsta minimuma summu.”

Spānijas tiesības

- 11 *Ley General de la Seguridad Social* (Vispārīgais likums par sociālo nodrošinājumu), kura konsolidētā redakcija ir apstiprināta ar 2015. gada 30. oktobra *Real Decreto Legislativo* 8/2015 (Karaļa leģislatīvais dekrēts 8/2015) (2015. gada 31. oktobra *BOE* Nr. 261), redakcijā, kas bija spēkā pamatlietu faktu laikā (turpmāk tekstā – “*LGSS*”), 208. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Priekšlaicīga pensionēšanās pēc attiecīgās personas vēlmes ir iespējama, ja tiek izpildītas šādas prasības:

- a) ir sasniegts vecums, kas ir ne vairāk kā divi gadi pirms pensionēšanās vecuma, kurš katrā atsevišķā gadījumā ir piemērojams atbilstoši 205. panta 1. punkta a) apakšpunktam, šajā gadījumā nepiemērojot samazinājuma koeficientus, kas ir noteikti 206. pantā;
- b) minimālais faktisko iemaksu laikposms ir trīsdesmit pieci gadi, [..]
- c) ja ir izpildītas attiecīgā pensionēšanās veida vispārējās un speciālās prasības, tad izmaksājamās pensijas apmēram ir jābūt lielākam par minimālās pensijas apmēru, kas attiecīgajai personai pienāktos tās ģimenes apstākļu dēļ, sasniedzot 65 gadu vecumu. Pretējā gadījumā [attiecīgā persona] nevar izmantot šī veida tiesības uz priekšlaicīgu pensionēšanos.”
- 12 2015. gada 29. decembra *Real Decreto* 1170/2015 *sobre revalorización de pensiones del sistema de seguridad social y de otras prestaciones sociales públicas para el ejercicio 2016* (Karaļa dekrēts 1170/2015 par valsts sociālā nodrošinājuma sistēmas pensiju un citu sociālo pabalstu indeksēšanu 2016. gadam) (2015. gada 30. decembra *BOE* Nr. 312) 14. panta 3. punktā ir noteikts:

“Ja, piemērojot iepriekšējā punktā noteikto, pensijas summa, kura ir atzīta saskaņā ar divpusēju vai daudzpusēju sociālā nodrošinājuma līgumu gan atbilstoši Spānijas, gan ārvalsts tiesiskajam regulējumam, ir zemāka par minimālās pensijas apmēru, kas Spānijā ir spēkā attiecīgajā brīdī, pensijas saņēmējam, ja tas dzīvo valsts teritorijā un atbilst vispārējās normās noteiktajām prasībām, tiek izmaksāta starpība starp Spānijas un ārvalsts atzītās pensijas summu un minēto minimālo apmēru.

Pensijām, kas ir atzītas atbilstoši [Eiropas Savienības] sociālā nodrošinājuma regulām, ir piemērojams Padomes Regulas (EEK) Nr. 1408/71 (1971. gada 14. jūnijs) par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā [redakcijā, kas grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97 (OV 1997, L 28, 1. lpp.) un kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1992/2006 (OV 2006, L 392, 1. lpp.)], 50. pants un [Regulas Nr. 883/2004] 58. pants.

[..]”

Pamatlietas un prejudiciālais jautājums

- 13 *A. Bocero Torrico*, kurš ir dzimis 1953. gada 15. decembrī, 2016. gada 16. decembrī *INSS* iesniedza pieteikumu priekšlaicīgas vecuma pensijas saņemšanai. Šī pieteikuma iesniegšanas brīdī viņš varēja pamatot iemaksu periodu 9947 dienas Spānijā un 6690 dienas Vācijā. Vecuma pensija, uz kuru viņam ir tiesības Vācijā, ir 507,35 EUR, savukārt pensija, kuru viņš varētu pieprasīt Spānijā kā priekšlaicīgu vecuma pensiju, ir 530,15 EUR.
- 14 *J. P. K. F. Bode*, kas ir dzimis 1952. gada 4. jūnijā, 2015. gada 31. maijā *INSS* iesniedza pieteikumu priekšlaicīgas vecuma pensijas saņemšanai. Šī pieteikuma iesniegšanas brīdī viņš varēja pamatot iemaksu periodu 2282 dienas Spānijā un 14 443 dienas Vācijā. Šajā pēdējā minētajā dalībvalstī viņš

saņem vecuma pensiju 1185,22 EUR apmērā. Atbilstoši *J. P. K. F. Bode* apgalvotajam pensija, kuru viņš var pieprasīt Spānijā kā priekšlaicīgu vecuma pensiju, ir 206,60 EUR. Saskaņā ar *INSS* aprēķiniem šī pēdējā minēta pabalsta lielums ir 99,52 EUR.

- 15 Prasītās pensijas tika atteiktas ar pamatojumu, ka to lielums nesasniedz minimālo pensijas ikmēneša apmēru, kāda prasītājiem pamatlietās pienāktos viņu ģimenes apstākļu dēļ, sasniedzot 65 gadu vecumu, proti, 784,90 EUR *A. Bocero Torrico* gadījumā un 782,90 EUR *J. P. K. F. Bode* gadījumā. Pēc attiecīgo personu sūdzībām *INSS* apstiprināja šos atteikumus.
- 16 Prasība, ko *A. Bocero Torrico* cēla pret *INSS* un Vispārējo sociālā nodrošinājuma kasi *Juzgado de lo Social n° 2 de Ourense* (Ourense Darba un sociālo lietu tiesa Nr. 2, Spānija), kā arī prasība, ko *J. P. K. F. Bode* cēla pret šīm iestādēm *Juzgado de lo Social n° 2 de A Coruña* (Akoruņas Darba un sociālo lietu tiesa Nr. 2, Spānija), tika noraidītas. Šīs tiesas uzskata, ka “izmaksājamās pensijas” apmērs *LGSS* 208. panta 1. punkta c) apakšpunkta nozīmē – kuram, lai attiecīgā persona varētu saņemt priekšlaicīgu vecuma pensiju, ir jābūt lielākam par minimālās pensijas apmēru, kas šai personai pienāktos tās ģimenes apstākļu dēļ, sasniedzot 65 gadu vecumu, – ir faktiskās pensijas apmērs, kas jāizmaksā Spānijas Karalistei. Tās pamatojās uz Spānijas tiesību aktu mērķi, proti, novērst piemaksas līdz likumā noteiktajai minimālajai vecuma pensijas summai tām personām, kuras vēl nav sasniegušas likumā noteikto pensionēšanās vecumu, paturot tās darba tirgū.
- 17 Prasītāji pamatlietā šos spriedumus pārsūdzēja *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijas Augstā tiesa, Spānija). Šī tiesa norāda, ka saskaņā ar Karaļa dekrēta 1170/2015 14. panta 3. punktu Spānijas tiesību aktos atļauts izmaksāt tikai starpību starp atbilstoši Savienības tiesiskajam regulējumam izmaksājamo pabalstu summu un minimālo Spānijas pensiju. Tādējādi būtu jāņem vērā pensijas, kuras *A. Bocero Torrico* un *J. P. K. F. Bode* faktiski saņem gan Spānijā, gan Vācijā, un līdz ar to neviens no viņiem nevarētu pieprasīt pensijas piemaksu. Šī iemesla dēļ viņi neradītu slogu Spānijas sociālā nodrošinājuma sistēmai.
- 18 Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai veids, kādā *INSS* interpretē *LGSS* 208. panta 1. punkta c) apakšpunktā ietvertu izteicienu “izmaksājamā pensija”, lai noteiktu darba ņēmēja tiesības uz priekšlaicīgu vecuma pensiju, proti, tas, ka tiek ņemts vērā vienīgi faktiskās pensijas apmērs, kas jāizmaksā Spānijas Karalistei, nerada Savienības tiesībām pretrunā esošu diskrimināciju. Tā norāda, ka darba ņēmējs, kam ir tiesības uz vismaz divu dalībvalstu izmaksājamo pensiju, varētu nebūt tiesīgs uz šādu priekšlaicīgu vecuma pensiju, savukārt darba ņēmējs, kam ir tiesības uz tāda paša apmēra pensiju, kura ir jāizmaksā vienīgi Spānijas Karalistei, būtu tiesīgs uz to.
- 19 Šādos apstākļos *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galisijas Augstā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus, kas lietās C-398/18 un C-428/18 ir formulēti identiski:

“Vai LESD 48. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kurā pieeja priekšlaicīgai vecuma pensijai tiek padarīta atkarīga no nosacījuma, ka izmaksājamās pensijas apmēram ir jābūt lielākam par minimālo pensiju, kāda attiecīgajai personai būtu jāizmaksā atbilstoši valsts tiesiskajam regulējumam, interpretējot šo “izmaksājamo pensiju” kā faktisko pensiju, ko izmaksā tikai kompetentā dalībvalsts (šajā gadījumā – Spānijas Karaliste), neņemot vērā arī faktisko pensiju, kuru attiecīgā persona varētu saņemt kā tāda paša veida pabalstu no vienas vai vairākām citām dalībvalstīm?”
- 20 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2018. gada 25. jūlija lēmumu lietas C-398/18 un C-428/18 tika apvienotas rakstveida un mutvārdu procesam, kā arī sprieduma taisīšanai.

Par prejudiciālo jautājumu

- 21 Iesākumā jānorāda, ka, lai gan prejudiciālais jautājums skaidri attiecas uz LESD 48. pantu, iesniedzējtiesa savu nolēmumu motīvu daļā piemin arī Regulas Nr. 883/2004 tiesību normas.
- 22 Šajā ziņā jākonstatē, ka tādas priekšlaicīgas vecuma pensijas kā pamatlietās aplūkotās ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā. Saskaņā ar šīs regulas 3. panta 1. punkta d) apakšpunktu to piemēro vecuma pabalstiem. Turklāt jēdziens “pirmspensijas pabalsts” ir definēts minētās regulas 1. panta x) punktā.
- 23 Šādos apstākļos iesniedzējtiesas uzdotais jautājums ir jāaplūko, ņemot vērā Regulu Nr. 883/2004 (pēc analogijas skat. spriedumus, 2007. gada 18. janvāris, *Celozzi*, C-332/05, EU:C:2007:35, 14. punkts, un 2014. gada 18. decembris, *Larcher*, C-523/13, EU:C:2014:2458, 29. punkts).
- 24 Tādējādi jāuzskata, ka ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 883/2004 tiesību normas ir jāinterpretē tādējādi, ka tās nepieļauj dalībvalsts tiesību aktus, ar kuriem kā nosacījums darba ņēmēja tiesībām uz priekšlaicīgu vecuma pensiju ir prasīts, lai saņemamās pensijas apmērs būtu lielāks par minimālo pensijas apmēru, kuru šis darba ņēmējs būtu tiesīgs saņemt, sasniedzot atbilstoši šiem tiesību aktiem noteikto pensionēšanās vecumu, “saņemamās pensijas” jēdzienu saprotot kā tādu, kas attiecas uz vienīgi šīs dalībvalsts izmaksājamo pensiju, un neņemot vērā pensiju, ko šis darba ņēmējs varētu saņemt kā līdzvērtīgus vienas vai vairāku citu dalībvalstu izmaksājamus pabalstus.
- 25 Attiecībā uz Spānijas tiesību normu, par kuru ir runa pamatlietās, proti, *LGSS* 208. panta 1. punkta c) apakšpunktu, tas, ka ar šo tiesību normu tiesības uz priekšlaicīgu vecuma pensiju ir pakārtotas nosacījumam, ka saņemamās pensijas apmēram ir jābūt lielākam par minimālo pensijas apmēru, kas attiecīgajai personai pienāktos, sasniedzot likumā noteikto pensionēšanās vecumu, pats par sevi pamatlietās netiek apstrīdēts.
- 26 Šajā ziņā jākonstatē, ka neviena no Regulas Nr. 883/2004 I sadaļas – kurā ietilpst vispārīgi noteikumi – tiesību normām, nedz arī kāda no šīs regulas III sadaļas 5. nodaļas – kurā ietilpst speciālās tiesību normas, kas piemērojamas it īpaši vecuma pensijām, – tiesību normām, neiestājas pret šādu noteikumu.
- 27 It īpaši no šīs regulas 58. panta, kurā paredzēts, ka vecuma pabalsta saņēmējam nedrīkst piešķirt pabalstu, kas ir mazāks nekā pabalsta minimums, kurš ir paredzēts viņa dzīvesvietas dalībvalsts tiesību aktos, un ka šis valsts kompetentajai iestādei attiecīgā gadījumā viņam jāizmaksā piemaksa, kas vienāda ar starpību starp maksājamo pabalstu kopsummu un pabalsta minimuma summu, neizriet, ka dalībvalstij būtu pienākums piešķirt priekšlaicīgu vecuma pensiju pieteikuma iesniedzējam, ja pensijas apmērs, uz kuru viņam būtu tiesības, nesasniedz minimālo pensijas apmēru, kādu viņš saņemtu, sasniedzot likumā noteikto pensionēšanās vecumu.
- 28 Tomēr prasītāji pamatlietās apstrīd to, ka Spānijas kompetentās iestādes un tiesas, lai noteiktu personas tiesības uz priekšlaicīgu vecuma pensiju, “izmaksājamās pensijas” jēdzienu interpretē kā tādu, kas attiecas vienīgi uz pensiju, kura jāizmaksā Spānijas Karalistei, neņemot vērā citu dalībvalstu izmaksājamās pensijas, uz kurām attiecīgajai personai varētu būt tiesības.
- 29 Attiecībā, pirmkārt, uz šādiem apstākļiem piemērojamajām Regulas Nr. 883/2004 tiesību normām ir jāatgādina, ka šīs regulas 5. pantā ir nostiprināts pielīdzināšanas princips. No regulas 9. apsvēruma izriet, ka Savienības likumdevējs ir vēlējis minētās regulas tekstā ieviest judikatūrā noteikto pabalstu, ienākumu un faktu pielīdzināšanas principu, lai tas tiktu attīstīts, ievērojot Tiesas nolēmumu būtību un garu (spriedums, 2016. gada 21. janvāris, *Vorarlberger Gebietskrankenkasse* un *Knauer*, C-453/14, EU:C:2016:37, 31. punkts).

- 30 Šajā ziņā Regulas Nr. 883/2004 5. panta a) punktā ir paredzēts – ja saskaņā ar kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem sociālā nodrošinājuma pabalstu un citu ienākumu saņemšanai ir zināmas tiesiskās sekas, minēto tiesību aktu attiecīgie noteikumi attiecas arī uz tādu līdzvērtīgu pabalstu saņemšanu, kas iegūti saskaņā ar citas dalībvalsts tiesību aktiem, vai uz ienākumiem, kas gūti citā dalībvalstī.
- 31 Kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 45. punktā, ir uzskatāms, ka šī tiesību norma ir piemērojama tādām situācijām kā pamatlietā. “Sociālā nodrošinājuma pabalstu saņemšana” minētās tiesību normas izpratnē ir uzskatāma par pensiju, uz kuru prasītājiem pamatlietā ir tiesības. Saskaņā ar *LGSS* 208. panta 1. punkta c) apakšpunktu tiesības uz šo pensiju – ja tās apmērs pārsniedz likumā noteiktajam pensionēšanās vecumam piemērojamo minimālās pensijas apmēru – rada juridiskas sekas, proti, ka šīm personām rodas tiesības uz priekšlaicīgu vecuma pensiju.
- 32 Savukārt pretēji tam, ko prasītāji pamatlietās apgalvo savos rakstveida apsvērumos, uz faktiskajiem apstākļiem pamatlietās neattiecas Regulas Nr. 883/2004 6. pants. Šajā pantā “Periodu summēšana” ir paredzēts – lai noteiktu tiesību uz sociālā nodrošinājuma pabalstiem iegūšanu, dalībvalstij ir jāņem vērā apdrošināšanas, nodarbinātības, pašnodarbinātības vai pastāvīgās dzīvesvietas periodi, kas izpildīti saskaņā ar jebkuras citas dalībvalsts tiesību aktiem, savukārt šajā gadījumā ir runa par to, vai pensiju apmērs, uz kuru šiem prasītājiem ir tiesības citā dalībvalstī, ir jāņem vērā, lai noteiktu tiesības uz priekšlaicīgu vecuma pensiju.
- 33 Arī Regulas Nr. 883/2004 52. panta 1. punkta b) apakšpunkts, uz kuru tāpat atsaucas prasītāji pamatlietās, nav piemērojams, lai atbildētu uz iesniedzējtiesas jautājumu. Arī šī tiesību norma attiecas uz to apdrošināšanas vai pastāvīgās dzīvesvietas periodu summēšanu, kas izpildīti saskaņā ar visu attiecīgo dalībvalstu tiesību aktiem. Turklāt tā attiecas nevis uz tiesību uz vecuma pensiju iegūšanu, bet uz saņemamo pabalstu aprēķināšanu (šajā nozīmē – attiecībā uz atbilstošajām Direktīvas Nr. 1408/71 tiesību normām, redakcijā, kas grozīta un atjaunināta ar Regulu Nr. 118/97 un kas grozīta ar 2011. gada 3. marta Regulu Nr. 1992/2006, –skat. spriedumu, 2011. gada 3. marts, *Tomaszewska*, C-440/09, EU:C:2011:114, 22. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 34 Otrkārt, ir jāpārbauda tādas valsts tiesību normas kā *LGSS* 208. panta 1. punkta c) apakšpunkts, kā to interpretē valsts kompetentās iestādes un tiesas, saderība ar Regulas Nr. 883/2004 5. panta a) punktu.
- 35 Saskaņā ar šo pēdējo minēto tiesību normu, lai piemērotu tādu valsts tiesību noteikumu kā *LGSS* 208. panta 1. punkta c) apakšpunkts, attiecīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm ir jāņem vērā ne vien sociālā nodrošinājuma pabalsti, ko attiecīgā persona saņem saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību aktiem, bet arī līdzvērtīgi pabalsti, kas iegūti jebkurā citā dalībvalstī.
- 36 Attiecībā uz vecuma pensijām Tiesai jau ir bijusi iespēja interpretēt minētajā 5. panta a) punktā ietvertu “līdzvērtīgu pabalstu” jēdzienu kā tādu, kurš attiecas uz diviem vecuma pabalstiem, kas ir salīdzināmi, ņemot vērā šo pabalstu un tiesiskā regulējuma, ar kuru tie ir tikuši ieviesti, mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumu, (2016. gada 21. janvāris, *Vorarlberger Gebietskrankenkasse* un *Knauer*, C-453/14, EU:C:2016:37, 33. un 34. punkts).
- 37 No Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem, šķiet, izriet, ka vecuma pensijas, uz kurām prasītājiem pamatlietās ir tiesības Vācijā, ir šajā nozīmē līdzvērtīgas pensijām, ko viņi varētu pieprasīt Spānijā, tomēr tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 38 No tā izriet, ka Regulas Nr. 883/2004 5. panta a) punkts nepieļauj tādu “izmaksājamās pensijas” jēdziena interpretāciju kā tā, kas ietverta *LGSS* 208. panta 1. punkta c) apakšpunktā, kurā paredzēta vienīgi Spānijas Karalistes izmaksājamā pensija, neņemot vērā pensiju, uz kādu prasītājiem ir tiesības Vācijā.

- 39 Šo secinājumu apstiprina situāciju pamatlietā izvērtēšana, ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes principu, kura īpaša izpausme ir tās 5. pantā paredzētā pabalstu, ienākumu, faktu vai notikumu pielīdzināšana (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 21. februāris, *Klöppel*, C-507/06, EU:C:2008:110, 22. punkts).
- 40 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka vienlīdzīgas attieksmes princips, kas ietverts Regulas Nr. 883/2004 4. pantā, aizliedz ne tikai atklātu diskrimināciju to personu pilsonības dēļ, kuras gūst labumu no sociālā nodrošinājuma shēmām, bet vēl arī visas slēptās diskriminācijas formas, kas, piemērojot citus izšķiršanas kritērijus, faktiski rada tādu pašu rezultātu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2011. gada 22. jūnijs, *Landtová*, C-399/09, EU:C:2011:415, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 41 Tā par netieši diskriminējošiem ir atzīstami valsts tiesībās paredzētie nosacījumi, kas, lai gan ir piemērojami neatkarīgi no pilsonības, tomēr būtiski vai lielākoties ietekmē migrējošus darba ņēmējus, kā arī visi vienlīdzīgi piemērojamie nosacījumi, ko attiecīgās valsts darba ņēmēji var izpildīt vieglāk nekā migrējošie darba ņēmēji, vai arī tādi nosacījumi, attiecībā uz kuriem pastāv risks, ka tie īpaši nelabvēlīgi ietekmēs migrējošos darba ņēmējus (spriedums, 2011. gada 22. jūnijs, *Landtová*, C-399/09, EU:C:2011:415, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 42 Dalībvalsts kompetento iestāžu atteikums – nolūkā noteikt personas tiesības uz priekšlaicīgu vecuma pensiju – ņemt vērā pensiju pabalstus, uz kuriem darba ņēmējam, kas ir izmantojis savas tiesības brīvi pārvietoties, ir tiesības citā dalībvalstī, var šim darba ņēmējam radīt nelabvēlīgāku situāciju nekā darba ņēmējam, kurš visu savu karjeru ir nostrādājis pirmajā dalībvalstī.
- 43 Tādi tiesību akti kā pamatlietā tomēr var būt pamatoti, ciktāl tiem ir vispārējo interešu mērķis, ar nosacījumu, ka tie ir atbilstoši, lai nodrošinātu tā īstenošanu, un ka tie nepārsniedz to, kas nepieciešams, lai sasniegtu iecerēto mērķi (šajā nozīmē skat. it īpaši spriedumu, 2014. gada 18. decembris, *Larcher*, C-523/13, EU:C:2014:2458, 38. punkts).
- 44 Šajā ziņā *INSS* un Spānijas valdība tiesas sēdē norādīja, ka mērķis nosacījuma par minimālā pensijas apmēra, uz kādu attiecīgajai personai būtu tiesības, sasniedzot likumā noteikto pensionēšanās vecumu, piemērošanai tiesību uz priekšlaicīgu vecuma pensiju noteikšanas nolūkos ir samazināt priekšlaicīgas pensionēšanās gadījumu skaitu. Turklāt, izslēdzot tiesības uz priekšlaicīgu vecuma pensiju gadījumos, kad tās apmērs, kādu varētu pieprasīt attiecīgā persona, tai dotu tiesības uz pensijas piemaksu, šis nosacījums ļauj izvairīties no papildu sloga Spānijas sociālā nodrošinājuma sistēmai.
- 45 Tomēr, kā secinājumu 49. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, pat pieņemot, ka šādi apsvērumi var būt vispārējo interešu mērķi šā sprieduma 43. punktā minētās judikatūras nozīmē, *INSS* un Spānijas valdības izvirzītie argumenti nevar attaisnot šāda nosacījuma diskriminējošu piemērošanu par sliktu darba ņēmējiem, kas izmantojuši savas tiesības brīvi pārvietoties.
- 46 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 883/2004 5. panta a) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu dalībvalsts tiesību aktus, ar kuriem kā nosacījums darba ņēmēja tiesībām uz priekšlaicīgu vecuma pensiju ir prasīts, lai saņemamās pensijas apmērs būtu lielāks par minimālo pensijas apmēru, kuru šis darba ņēmējs būtu tiesīgs saņemt, sasniedzot atbilstoši šiem tiesību aktiem noteikto pensionēšanās vecumu, “saņemamās pensijas” jēdzienu saprotot kā tādu, kas attiecas uz vienīgi šis dalībvalsts izmaksājamo pensiju, un neņemot vērā pensiju, ko šis darba ņēmējs varētu saņemt kā līdzvērtīgus vienas vai vairāku citu dalībvalstu izmaksājamus pabalstus.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 47 Attiecībā uz pamatlietu pusēm šī tiesvedība ir stadija procesos, kurus izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu 5. panta a) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādus dalībvalsts tiesību aktus, ar kuriem kā nosacījums darba ņēmēja tiesībām uz priekšlaicīgu vecuma pensiju ir prasīts, lai saņemamās pensijas apmērs būtu lielāks par minimālo pensijas apmēru, kuru šis darba ņēmējs būtu tiesīgs saņemt, sasniedzot atbilstoši šiem tiesību aktiem noteikto pensionēšanās vecumu, “saņemamās pensijas” jēdzienu saprotot kā tādu, kas attiecas uz vienīgi šīs dalībvalsts izmaksājamo pensiju, un neņemot vērā pensiju, ko šis darba ņēmējs varētu saņemt kā līdzvērtīgus vienas vai vairāku citu dalībvalstu izmaksājamus pabalstus.

[Paraksti]